



► Kadınlar için Daha Çok ve Daha İyi İşler Programı



► 01 Ocak / 31 Ağustos / 2021

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi tarafından İsveç mali katkılarıyla yürütülen "KADINLAR İÇİN DAHA ÇOK VE DAHA İYİ İŞLER II" Programı (2019-2022), Türkiye'de insana yakışır koşullar içerisinde çalışan kadınların sayısının artırılmasını amaçlamaktadır.

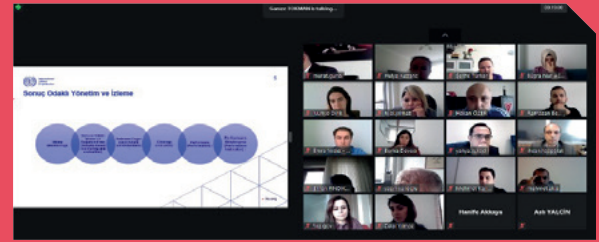
Program iki temel bileşen ve bu bileşenler altında kamu kuruluşları, işçi ve işveren örgütleri ve özel sektör ile yürütülen projelerden oluşmaktadır¹.

İŞKUR KADIN İSTİHDAMI EYLEM PLANI İZLEME ÇERÇEVESİ

► Sonuç Odaklı Yönetim Eğitimi ve Kadın İstihdamı Eylem Planı Taslak İzleme Çerçevesi Oluşturma Çalıştayları Gerçekleşti

ILO Türkiye Ofisi ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından hazırlanan ve kadın istihdamına odaklanan Türkiye'nin ilk Kadın İstihdamı Eylem Planı'nın sonuç odaklı izleme çerçevesinin taslağının hazırlanması için İŞKUR Genel Müdürlüğü tarafından ilgili tüm birimlerin temsilcilerinin yer aldığı bir Çalışma Grubu kuruldu.

İlk olarak 7-8 Haziran 2021 tarihlerinde Çalışma Grubu'na yönelik Sonuç Odaklı Yönetim (SOY) eğitimleri gerçekleştirildi. Çevrim içi olarak verilen eğitimlerde, sonuç odaklı yönetim, izleme ve raporlamaya dair temel kavramlar hakkında bilgi verildi. Eğitimlerde ayrıca sonuç odaklı yönetimin, izlemenin ve raporlamanın ne şekilde yapılacağına ve bu amaca yönelik önerilerin ve teknik becerilerin geliştirilmesine katkıda bulunacak uygulamalara ve katılımcı pratiklere yer verildi.



Eğitimi müteakip, Çalışma Grubu ile birlikte 4 ayı çevrim içi çalıştay gerçekleştirilerek "Kadın İstihdamı Eylem Planı İzleme Çerçevesi"nin taslağı geliştirildi. Taslak İzleme Çerçevesi, İŞKUR'un ilgili dairelerinin görüşlerine sunuldu.

► Kamu İstihdam Hizmetleri Kadın İstihdamını Destekleyen İyi Uygulamalar Raporu

İŞKUR ile yürütülen faaliyetler çerçevesinde, Aktif İşgücü Piyasası Programlarının kadın istihdamını destekleyici biçimde geliştirilmesi amacıyla, "KADIN İSTİHDAMININ DESTEKLENMESİYLE İLGİLİ OLARAK AİPP'LER BAŞTA OLMAK ÜZERE KAMU İSTİHDAM HİZMETLERİNE İLİŞKİN İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ" başlıklı raporun hazırlık süreci devam etmektedir. Taslak rapor İŞKUR görüşlerine sunulmuş olup, revizyonların tamamlanmasının ardından nihai hale getirilecektir.

¹ Program Broşürü: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_765227.pdf

ILO TÜRKİYE OFİSİ'NİN DİJİTAL EĞİTİM PLATFORMU "ILO AKADEMİ" YAYIN HAYATINA BAŞLAYARAK KULLANICILARIYLA BULUŞTU

ILO Türkiye Ofisi'nin Dijital Eğitim Platformu olan **ILO Akademi**'nin² geliştirilmesi amacıyla çalışmalarına devam edildi. ILO Akademi'nin ilk dijital eğitimi olan 'Şiddete Sıfır Tolerans' yaklaşık 450 kişi tarafından başarıyla tamamlandı.

Farklı hedef gruplara yönelik birçok eğitimin dijitalleştirilmesiyle ilgili çalışmalar devam ediyor. Bu kapsamda, "Dünya'da ve Türkiye'de Kadın İstihdamının Mevcut Durumu", "Kadın İstihdamına Yönelik Yasal ve Yapısal Çerçeve", "Savunuculuk ve İletişim Becerileri", "Sosyal Diyalog ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" ve "Eşitliği Destekliyorum" başlıklı dijital eğitim modülleri kamu kurumlarının, işçi ve işveren örgütlerinin ve özel sektör temsilcilerinin kapasitelerinin güçlenmesi için hazırlanmaktadır.

► ILO İşletmelerde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Modeli

ILO Türkiye Ofisi, Bursa'da faaliyet gösteren ve Türkiye'nin yerli ticari araç üreticisi olan Karsan'da 2019 yılından bu yana şirket bünyesinde kadın istihdamının artırılması ve erkek-kadın eşitliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar gerçekleştiriyor. Bu kapsamda şirket çalışanlarına kadın istihdamını ve cinsiyet eşitliğini destekleyen iş yeri uygulamaları konusunda kapsamlı eğitimler veriyor ve toplantılar, seminerler, ziyaretler, iletişim ve savunuculuk faaliyetleri gibi pek çok çalışma ile bu süreci güçlendirmeye çalışıyor.

Başta yüz yüze planlanan ve gerçekleştirilen pek çok faaliyet pandemi nedeniyle 2020 ve 2021 yıllarında dijital platformlarda gerçekleşiyor.

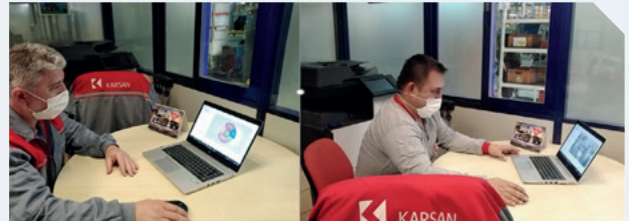
ILO Türkiye Ofisi-KARSAN işbirliği çerçevesinde, KARSAN bünyesinde her pozisyondan eşit sayıda kadın ve erkek temsilciden oluşan ve şirkette kadın erkek cinsiyet eşitliğinin sürekliliğini sağlamaya yönelik çalışmaları hayata geçirecek olan bir ekip kurulmuş olup bu ekibe çalışma yaşamı dahil hayatın farklı alanlarında kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik kapsamlı eğitimler verilmiştir. KARSAN çalışanlarına ayrıca KARSAN'ın tüm iç ve dış iletişimini daha eşitlikçi bir dile dönüştürmesi amacıyla 2020 yılında dilde eşitlik seminerleri verildi.



Bu çalışmaların bir yansıması olarak KARSAN'da kadın erkek eşitliğinin sağlanması ve kadın istihdamının artırılması için şirkette yapılacak faaliyetlere ilişkin ilk eylem planı hazırlandı ve kadın erkek eşitliğini kurumsal politikalarının bir parçası haline getirmek amacıyla KARSAN 2020 yılında "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikasını" oluşturdu.

Yine aynı şekilde cinsiyet eşitliğini sağlamak amacıyla KARSAN ILO'nun 190 sayılı Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Önlenmesi Sözleşmesiyle uyumlu şekilde geliştirilmiş ilk iş yeri politikası olan "Şiddete Sıfır Tolerans Politikasını" oluşturarak şiddete sıfır tolerans yaklaşımını kurumsal politikasının parçası yapan ilk şirket oldu.

Mayıs - Haziran 2021 döneminde ise çalışanların gerek iş yerinde gerekse gündelik hayatta şiddet ve tacize dair farkındalıklarının artması amacıyla KARSAN çalışanlarına ILO Türkiye Ofisi dijital eğitim platformu ILO Akademi üzerinden çevrim içi olarak "Şiddete Sıfır Tolerans" eğitimleri verildi.



ILO Türkiye Ofisi'nin 7, 8 ve 9. KARSAN Ziyaretleri çevrim içi olarak 2020-2021 döneminde gerçekleşti. Söz konusu çalışmalar kapsamında, iş yerinde ücret eşitliğinin sağlanması amacıyla İngiltere merkezli Gapsquare'den eğitimcilerin katıldığı bir çalıştay da düzenlendi.

² <https://iloakademi.org/>



ŞİRKET DÜZEYİNDE EŞİT ÜCRET İÇİN EĞİTİM VERİLDİ

ILO Türkiye Ofisi, çalışma yaşamında kadınlar ve erkekler için eşit değerde işe eşit ücret ilkesinin daha etkin hayata geçirilmesi amacıyla şirket düzeyinde cinsiyete dayalı ücret açığının ne şekilde ölçülebileceğini, azaltılabileceğini ve şirketlerin bu amaçla ne tür adımlar atabileceklerini ele almak üzere 14 Temmuz 2021 tarihinde çevrim içi bir eğitim gerçekleştirdi.

Eğitime program kapsamında işbirliği yapılan kamu, özel sektör, sivil toplum ve sendika temsilcileri ile program çerçevesinde konuya ilişkin çalışmalar yapan akademisyenler ve eğitmenler katıldı. Eğitimi, toplumsal cinsiyet dâhil demografik kesimler arasında ücret açıkları üzerinde çalışmak isteyen işletmelere destek sağlayan İngiltere merkezli Gapsquare'in Başkan Yardımcısı Sian Webb verdi. Eğitimde cinsiyete dayalı ücret açığına dair verilerin toplanması, analiz edilmesi, raporlanması, bunların işletme açısından yararları ve bunları araştırırken ortaya çıkabilecek zorluklar ele alındı.

ILO TÜRK-İŞ'TE CİNSİYET EŞİTLİĞİ EĞİTİMLERİ VERDİ

İşçi ve işveren örgütlerinin politika, aksiyon ve faaliyetlerinin kadınların insana yakışır işlere erişimlerine katkılarının değerlendirilmesi ve önümüzdeki dönemde ILO Türkiye Ofisi ile işbirliği içerisinde hangi faaliyetlerin gerçekleştirilebileceğinin belirlenmesi amacıyla 2019-2020 yıllarında ILO Katılımcı Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Denetimi TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK ve TİSK konfederasyonlarında ve programın pilot sektörlerinde örgütlü olan sendikalarında gerçekleştirildi. Süreç her ne kadar her bir örgüt için tasarlanan farklı yol haritalarıyla sonuçlansa da, çalışma yaşamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri tüm sosyal taraflar için ortak bir ihtiyaç olarak belirlenmiştir. Bu konudaki ilk eğitim de Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (TÜRK-İŞ) yönelik olarak hazırlanmış ve uygulanmıştır.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında, ILO Türkiye Ofisi ve TÜRK-İŞ'in ortak etkinliği olarak 12 Mart 2021 tarihinde gerçekleştirilen eğitime TÜRK-İŞ Konfederasyonu ve farklı sektörlerde örgütlü olan bağlı sendikalardaki yönetici, temsilci ve uzmanlar katılmıştır. "Çalışma Yaşamı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" başlıklı eğitimde Dünya'da ve Türkiye'deki kadın istihdamının durumu, iş yerinde şiddet, ücret açığı, ayrımcılık iş-yaşam dengesi üzerinden tartışılmış ve özellikle sendikaların bu konuda neler yapabilecekleri değerlendirilmiştir.

Bu etkinlik, TÜRK-İŞ ve ILO Türkiye Ofisi'nin, 2019 yılından beri sendikal araçlarla kadınlar için insana yakışır çalışma koşullarının yaygınlaştırılması amacıyla gerçekleştirdiği faaliyetlerin hem bir çıktısı, hem de iki kurumun toplumsal cinsiyet eşitliği için izleyeceği yol haritası için bir başlangıç niteliği taşımaktadır.



EVDE ÇALIŞMA ÇEVİRİM İÇİ BİR TOPLANTI İLE İNSANA YAKIŞIR İŞ VE CİNSİYET EŞİTLİĞİ PERSPEKTİFİNDEN ELE ALINDI

Program kapsamında, "8 Mart Dünya Kadınlar Günü" vesilesiyle, her yıl kadın istihdamı ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin farklı bir konusuna odaklanan tematik konferanslar düzenlenmektedir. Programın ikinci fazının başladığı 2019 yılında "Cinsiyete Dayalı Ücret Açığı'nı Anlamak" başlıklı konferans düzenlenmiştir. Pandemi sebebiyle yaşanan bir senelik aranın ardından, 4 Mart 2021'de "İnsana Yakışır İş ve Cinsiyet Eşitliği Perspektifinden Evde Çalışma" başlıklı çevrim içi etkinlik düzenlenmiştir.

177 Sayılı Evde Çalışma Sözleşmesi'nin kabul edilmesinin 25. yılında, "Evde Çalışma: Görünmezlikten İnsana Yakışır İşe"³ (ILO, 2021) başlıklı global bir rapor yayınlanmıştır. Bu Raporda, endüstriyel ev-eksenli çalışma ve uzaktan ve dijital platformlarda çalışma ele alınmaktadır. Ayrıca, evde çalışma konusunda yasal tanımlar ile günlük deneyimler arasındaki farklılıklar da tartışılmaktadır. Raporun Türkiye ile ilişkili bölümlerinin oluşumunda Prof. Dr. Saniye Dedeoğlu tarafından hazırlanmış olan uzun soluklu bir saha araştırmasını içeren, "Evden İçeri Bir Dünya: Türkiye'de Ev Eksenli Çalışanlar"⁴ başlıklı çalışmanın bulguları yol gösterici olmuştur.

Hem bu raporun toplumsal cinsiyet eşitliği odağındaki çerçevesinin paylaşılması, hem de salgınla birlikte yaygınlaşan bir çalışma biçimi olarak özellikle de kadınlar için daha fazla gündeme gelmesi sebebiyle kadınların insana yakışır koşullarda evde/n çalışması konusu Dünya Kadınlar Günü etkinliğinin ana temasını oluşturmuştur. Raporu hazırlayan araştırmacıların raporun toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamındaki çıktılarını paylaşmalarının ardından, evde çalışmanın farklı biçimleri farklı sektörlerden katılımcılar tarafından tartışılmış ve iş-yaşam dengesi, iş güvenliği ve sağlığı, iş güvencesi, sosyal koruma gibi farklı konular odağından kadınların insana yakışır koşullarda evde/n çalışmalarının sağlanmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

EV İŞÇİLERİNE İLİŞKİN ILO TÜRKİYE OFİSİ'NİN BAŞLATTIĞI KAMPANYA KAPSAMINDA TÜRKİYE RAPORU YAYINLANDI

► EV İŞÇİLİĞİ SÖZLEŞMESİ - C189

189 Sayılı ILO Ev İşçiliği Sözleşmesi'nin 10. Yılı olan 2021 yılında ILO Genel Merkezi tarafından Dünya'da ev işçilerinin çalışma koşullarına ilişkin durumu son on yıl özelinde analiz eden kapsamlı bir rapor⁵

yayınlanmıştır. Rapor Dünya'nın farklı bölgelerindeki yasal ve uygulamaya yönelik durumları ortaya koyan karşılaştırmalı bulgular içermektedir. 2021 yılı, ev işçilerinin sorunlarının gündeme taşınarak bu sorunların çözümüne yönelik ortak yöntemlerin geliştirilmesi için "Kadınlar için Daha Çok ve Daha İyi İşler" programı kapsamında düzenlenecek kampanyanın gerçekleşeceği yıl olarak belirlendi. Kampanyanın ilerleyen adımlarının dayanak noktasını "Ev İşçiliğinin Türkiye'deki Görünümü: Kapsam, Boyut ve Sorunları"⁶ başlıklı araştırma raporu oluşturmaktadır.



Rapor, çoğunluğu kadın olan ve kayıt dışı çalışan ev işçilerinin küresel salgınla daha da derinleşen sosyo-ekonomik sorunlarını ve koşullarını ortaya koymaya ve ev işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik çözüm önerileri sunmaktadır. Rapor, konu ile ilişkili kapsamlı literatür taramasının yanı sıra ev işçileriyle, kamu kurumlarının, işçi ve işveren örgütlerinin temsilcileriyle yapılan derinlemesine görüşmeleri yansıtmıyor.

17 Haziran 2021'de gerçekleştirilen kampanya'nın açılış toplantısında uluslararası ve ulusal ölçekli hazırlanan raporların temel bulguları paylaşılmış ve kampanyanın planlamasına yönelik görüş alışverişlerinde bulunulmuştur. Toplantıya kampanyanın temel tarafları olan işçi-işveren örgütleri, kamu kurumları ve STK'lardan temsilciler katılmış ve kampanya sürecindeki işbirliğine yönelik temeller atılmıştır.



³ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_766227.pdf

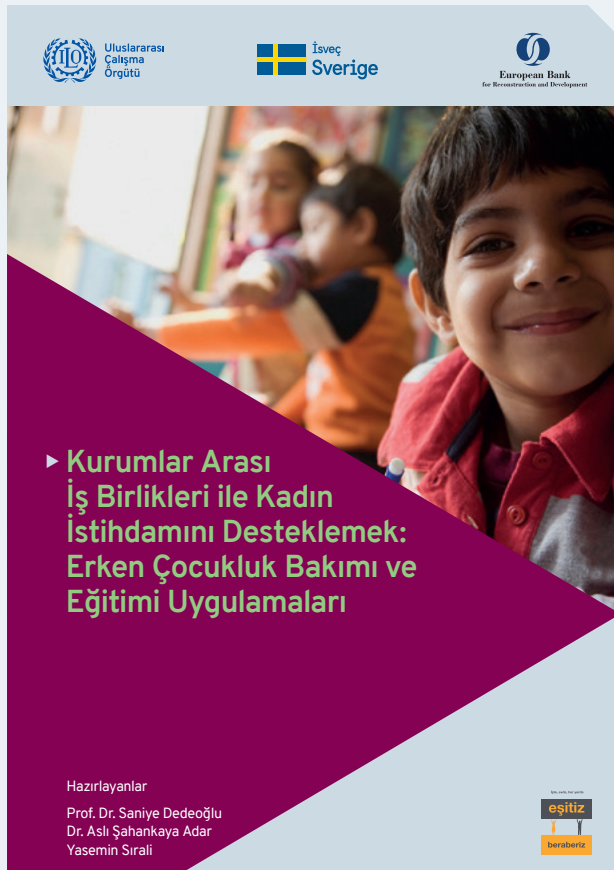
⁴ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_774337.pdf

⁵ https://www.ilo.org/global/topics/domestic-workers/publications/WCMS_802551/lang--tr/index.htm

⁶ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_803900.pdf

ERKEN ÇOCUKLUK BAKIM HİZMETLERİNE İLİŞKİN ILO-EBRD KAPSAMLI BİR RAPOR HAZIRLAYARAK KAMUOYUYLA PAYLAŞTI

ILO Türkiye Ofisi ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), erken çocukluk bakım hizmetleri alanında Türkiye’de farklı kurumların işbirliği ile geliştirilebilecek olan erken çocukluk bakım hizmeti uygulamalarına ilişkin öneriler geliştirmek amacıyla 2019-2020 yıllarında bir çalışma yürütmüş ve bu çalışma kapsamında *Kurumlar Arası İş Birlikleri ile Kadın İstihdamını Desteklemek: Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi Uygulamaları*⁷ Raporu hazırlanmıştır. Rapor 2021 Haziran ayında kamuoyuyla paylaşılmıştır.



Kamu kurumlarının, işçi ve işveren örgütlerinin ve yerel yönetimlerin, özel sektörün, sivil toplum örgütlerinin katkı ve görüşleri alınarak, Türkiye ve dünyadan iyi örneklerin incelenmesi neticesinde ve mevcut yasal çerçeve ışığında hazırlanan rapor; erişilebilir, kaliteli ve uygun maliyetli erken çocukluk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması için bu konuda yapılacak kurumlar arası iş birliklerine ilişkin öneriler sunmaktadır.

Raporda işverenlerin iş birliği ile kurulan Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Uygulaması, belediyeler öncülüğünde gerçekleşen Belediye Uygulaması ve iş yerlerinde örgütlü Sendika Uygulaması olmak üzere üç farklı erken çocukluk bakım ve eğitim uygulaması önerilerinin yanı sıra makro ve orta düzey politika önerileri de sunulmaktadır.

ILO-EBRD’İN ERKEN ÇOCUKLUK BAKIM HİZMETLERİNE İLİŞKİN ÇALIŞMASI TBB PROTOKOLÜ İLE DEVAM ETTİ

ILO Türkiye Ofisi, EBRD ve Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) arasında belediyelerin sağladığı erken çocukluk bakım ve eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılarak kadınların üzerindeki bakım sorumluluklarının azaltılması ve kadın istihdamının artmasına katkıda bulunulması amacıyla 24 Haziran 2021 tarihinde Protokol imzalandı.

Protokol kapsamında, oluşturulacak çalışma grubu aracılığıyla belediyelerin erken çocukluk bakım ve eğitim hizmetlerini sunabilmelerine yönelik mevzuat önerilerini de kapsayan politika belgesinin hazırlanması planlanıyor.



⁷ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_799679.pdf